

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

23628

Th. Langs Skole,
Silkeborg.

1888.

T. Lang

Aarhus.

Laur. Bechs Bogtrykkeri.

1888.

**Statens pædagogiske Studiesamling
København V.**

Skolen er en **Real- og højere Skole for Piger**. Den er den eneste Skole her i Jylland, som har Demissionsret til almindelig Forberedelsesexamen.

Den består af:

1. **Barneskolen, 4 Klasser.**
2. **Examensklasserne, 2 Afdelinger.**
3. **Fortsættelseskursus for Voxne,**

der ønske videre Uddannelse, uden at læse med en Examen som Maal.

Skolen har bestaaet siden 1869 som et lille Privatinstitut for enkelte Familiers Børn, men har som saadant aldrig kunnet betale sig, hvorfor den ofte har maattet skifte Ledelse, sidst i 1882, da undertegnede overtog den. Den talte den Gang 22 Elever, fordelte i 2 Klasser; men det viste sig snart umuligt at tilvejebringe en nogenlunde vel ordnet Undervisning under disse Forhold, da 5 Aars og 12 Aars Pigebørn læste sammen i en Klasse. Jeg forsøgte da, saa snart det var mig muligt, af Skolens yngste Elever at danne en Forberedelsesklasse, hvor der kunde lægges en god Grund for den videregaaende Undervisning, og dette lykkedes allerede i Efteraaret 1883. I denne Klasse optoges efter forskjellige Forældres Ønske tillige Smaadrenge under den For-
mening, at Undervisningen for disses Vedkommende under alle Omstændigheder i de første Aar kunde falde sammen med Pigebørnenes. Denne Klasse vandt hurtig god Tilgang, og i Maj 1886 havde den udviklet sig saaledes, at den kunde deles i 2. Saaledes har Børneskolen siden den Tid været delt i 4 Klasser, beregnet paa 2 undertiden 3 Aar. Hver af Skolens Klasser bliver fra nu af delt i 2 Hold, saaledes at der paa denne Maade kan gives en systematisk ordnet Undervisning gjennem Skolens forskellige Afdelinger.

Ved Siden af eller som en Fortsættelse af Børneskolen har der i de senere Aar dannet sig en Undervisning med det Formaal, at give Skolens voxne Elever den videre Uddannelse, som det viste sig mange ønskede. At en saadan Undervisning kom i Gang, har navnlig haft sin Grund i, at adskillige af Børneskolens Elever og ligeledes flere fremmede henvendte sig til mig om at erholde en videre gaaende Undervisning, navnlig ytredes ofte Ønsket om at komme til at forberede sig til en Lærerindegjer-
ning, særlig med en Examen som Maal. Da der jo som bekjendt ikke findes nogen Examen for private Lærerinder, og den offentlige Skolelærerinde-Examen først kan tages med det fyldte 22de Aar, opstod den Tanke hos mig at søge Dimissionsret til alm. Forberedelsesexamen (Præliminærexamen), idet jeg tænkte mig,

at en Pigeskole med denne Dimissionsret kunde være ønskelig her i Jylland, hvor ingen anden saadan findes.

Efter at jeg i Efteraaret 1886 havde indgivet Ansøgning til Kultusministeriet om, at Skolen maatte blive undersøgt og prøvet, ankom i Februar 1887 Undervisningsinspektøren, Hr. Professor Müller samt Adjunkt Amorsen som Ministeriets beskikkede Tilsynsmænd og overværede i nogle Dage Undervisningen i Skolen samt undersøgte dens Undervisningsmidler, Materiel, Plan og hele Ordning, og i Henhold til disse to Herrers Dom og Udtalelser om Skolen erholdt jeg fra Kirke- og Undervisningsministeriet i Skrivelse af 25de Marts 1887 Tilladelse til ved Skolen at afholde almindelig Forberedelsesexamen.

Denne Undervisning for voxne Piger, der altsaa nu for deres Vedkommende, der ønske det, kan afsluttes med Præliminærexamen, har, siden den paabegyndtes i Sommeren 1885, haft jævn god Tilgang og i det hele været besøgt af 26 Elever. Undervisningen er her ordnet i 2 Klasser, hvoraf øverste Klasse optager de Elever, der agte at indstille sig til Examenen. I Sommeren 1887 afholdtes denne for første Gang her ved Skolen, i det 5 af Skolens Elever indstilledes, og alle bestode med omstaaende Resultat.

For at give de Elever, der ønskede at paatage sig en Lærerindgjerning efter at have bestaaet Præliminærexamenen, en for en saadan Virksomhed særlig afpasset Undervisning, har der i denne Vinter været dannet et Fortsættelseskursus med dette Maal for Øje. Der er her lagt Vægt paa at give de unge et rigere Fond af Kundskaber, dels i saadanne Fag, som ikke kræves til Præliminærexamen, dels i saadanne, der kunde udvikle dem i pædagogisk Henseende, og endelig er der samtidig givet disse Elever Lejlighed til at undervise i Skolen for derigjennem at erhverve praktisk Øvelse.

Medens Skolen saaledes stadig voxede, varede det ikke længe, inden det for denne oprindelig bestemte Lokale, bestaaende af 2 Klasseværelser, blev for lille; min private Lejlighed, som jeg da maatte tage til Hjælp, blev ogsaa hurtig for snæver, og et bedre Lokale var ikke til at opdrive i Byen. Da tog jeg, tilskyndet af forskjellige af Byens Mænd og Skolens Venner, den dristige Beslutning at bygge en Skole selv. Staten og Kommunen skjænkede en Byggegrund, hvorpaa den kunde opføres, og i Foraaet og Sommeren 1886 byggedes efter Tegning og under Ledelse af Arkitekt Rosen vort nuværende Skolehus, der blev indviet den 18. Oktober samme Aar.

Skolen er frit og smukt beliggende i en Udkant af Byen tæt ved Jernbanestationen. Den er en toetages Bygning med Mezzanin. Stuen benyttes udelukkende til Skolebrug og rummer

4 lyse Klasseværelser en Gymnastiksal, Lærerværelse og Bestyrerindeværelse; alle Værelserne føre ud til en bred Vestibule, hvor Eleverne kunne røre sig i Friminutterne, 10 Minutter af hver Time. Bag ved Skolebygningen er en god Legeplads, hvor Børnene opholde sig i Frikvarteret. Skolelokalerne opvarmes af et Centralvarmeapparat, der er anbragt i Kjælderen, og fra hvilket Varmeledninger føre den varme Luft til de forskjellige Klasseværelser, der ere udmærket ventilerede. 1ste Sal afgiver en rummelig Beboelseslejlighed, og Mezzaninetagen Elevværelser. Da det nemlig er af stor Vigtighed, at de unge, der komme til Skolen langvejs fra, kunne finde et godt Hjem, er mit Hus indrettet paa at modtage et begrænset Antal Elever, højst 12. Disse betragtes i et og alt som hørende til Familien, og for at ikke Pengeforhold skulle hindre de unge i at blive optagne her i Hjemmet, er Vederlaget sat saa lavt som muligt. Til Skolen hører en god Have, og Silkeborg med sin skønne og sunde Beliggenhed maa sikkert betragtes som et særdeles heldigt Opholdssted for de unge i Læsetiden.

Naar jeg ser tilbage paa de 5½ Aar, der ere gaaede siden jeg i 1882 gik ind til denne Virksomhed, er det med Undren over at være naaet saa vidt i den forholdsvis korte Tid og under temmelig vanskelige Forhold og med dyb Taknemmelighed mod dem, der næst Gud have været mine trofaste Hjælpere i denne Gjerning. Jeg kan ikke slutte denne min første Meddelelse om Skolen og dens Virksomhed uden at rette min varmeste Tak dels til mine Medarbejdere i Skolegjerningen for den Trofasthed, hvormed de have staaet ved min Side, og dels til alle dem, der under det for mig vanskelige Byggeforetagende rakte mig en hjælpende Haand, og blandt disse maa jeg da særlig med Tak henvende mig til d'Hrr. Herredsfuldmægtig O. Lund og Bygningsinspektør, Bager L. Jørgensen, for den smukke Maade, hvorpaa de støttede mig med Raad og Daad.

Oversigt over det forløbne Skoleaar 1887—88.

Den almindelige Forberedelsesexamen

afholdtes fra den 14. Juni til den 9. Juli 1887.

Til denne Prøve havde Skolen indstillet følgende 5^{1/2} Elever:

Laura Caroline Høltzermann, Datter af afdøde Kjøbmand Høltzermann, Silkeborg. Elev af Barneskolen. 18 Aar gl.;

Emma Mathilde Jones, Datter af afdøde Kjøbmand Jones, Silkeborg. Elev af Barneskolen. 18 Aar gl.;

Elisabeth Kathrine Klauman, Datter af Borgmester Klauman, Storeheddinge. 18 Aar gl.;

Anna Octavia Madsen, Datter af kgl. Vejer og Maaler Madsen, Horsens. 19 Aar gl.;

Augusta Olsen, Datter af Bankbogholder Olsen, Viborg. 20 Aar gl.

De bestode alle Prøven med nedenstaaende Resultat.

1 Privatist indstillede sig, men forlod Examenen.

De af Ministeriet sendte Censorer var:

Hr. Professor Müller, Undervisningsinspektør for de private og kommunale Realskoler, (Dansk, Tysk, Fransk), Hr. Adjunkt Amorsen, Ribe, (Mathematik og Fysik) og Hr. Adjunkt Stegmann, Aarhus (Engelsk).

Endvidere vare følgende Herrer saa velvillige at deltage i Censuren, nemlig Hr. Skovrider Bryndum (Naturhistorie), Hr. Seminarielærer Stensballe (Historie) og Hr. Realskolebestyrer Johansen (Geografi).

Den almindelige Forberedelsesexamen.

	Dansk.	Dansk Stil.	Engelsk.	Tysk.	Fransk.	Historie.	Geografi.	Regning.	Arithmetik.	Geometri.	Naturhist.	Naturlære.	Orden.	Points.
Laura Høltzermann	ug ÷	mg	mg ÷	mg +	mg ÷	ug	ug	ug	mg	mg ÷	ug	mg	mg	115
Emma Jones . . .	mg +	mg ÷	mg	g +	"	ug	mg	ug ÷	mg	g	ug	mg +	mg	104
Elisabeth Klaumann	ug ÷	ug	mg	mg +	mg	ug	mg +	mg	g	tg	mg	mg ÷	mg +	108 ^{2/3}
Anna Madsen . . .	mg	mg ÷	mg ÷	mg	mg +	mg	mg ÷	mg	g	tg +	ug	g	mg ÷	100 ^{2/3}
Augusta Olsen . . .	ug ÷	mg	mg	mg	"	ug	ug ÷	tg ÷	tg ÷	mdl ÷	mg	g ÷	mg +	76 ^{1/2}

NB. Til »bestaaet« kræves 48 Points, hvoraf ikke under 12 i mundtlig og skriftlig Dansk. Til »bestaaet med Udmærkelse« kræves 120 Points. Naar et af de fremmede Sprog, Fransk eller Tysk, udelades, kræves henholdsvis 45 og 112^{1/2} Points.

Til Oplysning for de mange, der have henvendt sig til Skolen med Ønsket om at blive forberedte til Examenen paa 1 Aar, meddeles det, at i Følge Cirkulære fra Kultusministeriet af 30te April 1887, der er tilstillet alle Landets Realskoler, kan ingen Elev, der agter at indstille sig til Examenen ved den Skole, hvor hun (han) har læst, forberedes i kortere Tid end 2 Aar, idet det nemlig i denne Skrivelse hedder: »Enhver der ikke i det mindste i de to sidste Aar før Examenen har deltaget fuldstændig i Skolens Undervisning, er at betragte som Privatist«. Vedkommende kan som saadan ikke indstilles af Skolen, men maa underkaste sig Examenen for Examenskommissionen i Kjøbenhavn.

Aarsprøven

i Barneskolen er afholdt den 22., 23. og 24. Marts 1888.

Foruden Skolens Lærere og Lærerinder vare forskellige dertil kvalificerede Mænd og Kvinder os behjælpelige med Censuren, hvilke ligesom de fornævnte Censorer takkes hjærteligt for den Hjælp, de derved velvilligt ydede Skolen.

Skolens Lærere og Lærerinder have været:

- Frk. *M. Aaboe*, Klasselærerinde samt Lærerinde i Haandarbejde, Tegning og Skrivning. Ved Skolen siden Maj 1887.
- Hr. Overlærer, Skoleinspektør *Bjerrum*. Regning. Sept. 1885.
- " Forstkandidat, Skoleforstander *Bang Brüel*. Naturhistorie. Jan. 1886.
- " Cand. philologiæ *O. Carve*. Engelsk, Tysk og Geografi. Jan. 1886.
- Frk. *H. Elberling*. Gymnastik (uddannet i svensk Gymnastik paa Fru Erna Juel Hansens Gymnastikinstitut og senere af Lærerinde ved Centralinstituttet i Stockholm Frk. Høgstrøm). Decbr. 1886.
- " *A. Høltzermann*, Skolens Inspektrice. Dansk og Engelsk. Med en 2-aarig Afbrydelse ved Skolen siden Nov. 1882.
- " *L. Høltzermann*, Klasselærerinde, dimitteret fra Skolen med alm. Forberedelsesexamen i 1887. April 1888.
- Hr. Organist *Ipsen*. Marts 1886. Sang.
- Frk. *Th. Jones*. Klasselærerinde. Jan. 1888.
- Hr. *Kirkeskov*, exam. Lærer. Matematik og Fysik. Jan. 1887.
- Bestyrerinden*, examineret Skolelærerinde. Religion, Historie, Litteraturhistorie og Fransk.
- Fru *C. Petersen*, uddannet i Frk. N. Zahles Lærerindekursus. Geografi og Anskuelsesøvelser. August 1886.
- Hr. *Thorlund-Kasmussen*, Kordegn. Fædrelandshistorie og Regning. Nov. 1882.
- " Seminarielærer *Stensballe*. Historie. Sept. 1887.
- " Lærer *Vittrup*. Naturhistorie. Okt. 1887.

Skolens Elevantal har i det forløbne Aar været 80, deraf 17 voksne. Eleverne have været delte i 7 Klasser. Barneskolens Undervisningstimer falde om Formiddagen, Examensklassernes om Eftermiddagen.

Udsigt over det læste i Skoleaaret 1887—88.

Iste Klasse:

Religion: De vigtigste Fortællinger af den gamle og ny Pagt ere fortalte for de smaa, men ikke gjenfortalte. Smaa lette Sange og Salmer lærte og sungne.

Dansk: Bugge: Det første Skoleaar. For de ældste Børns Vedkommende Th. Strøm, Dansk Læsebog 1ste Del, gennemgaaet ved Stavning. Læsning og Samtale om det læste. Daglige Skriveøvelser, Afskrivning.

Anskuelsesøvelser: Undervisningen i dette Fag er beregnet paa at danne Grundlaget for Naturhistorie og Geografi.

I Hovedtræk er gennemgaaet:

Lidt om Sanseredskaberne. Vore almindeligste Pattedyr, Fugle samt Myrerne og Edderkopper. Undervisningen er støttet ved Forevisning af udstoppede Dyr, en levende Hund, Billeder, Smaavers, Fortælling og Tegning paa Vægtavlen. Aarets Maaneder og Aarstider. Forskjellige Blomster, Blade, Sædarter og Planter foreviste. Hørrøen og dens Anvendelse.

Danmarks Geografi gennemgaaet efter Kortet og ledsaget af fædrelandshistoriske Fortællinger.

Grønland, Kajaker, Hvalfangst o. s. v. Færøerne (Fuglefangst), Island (Naturskildring).

Solen, Maanen, Jorden, Poler, Verdensdele anskueliggjorte ved Globus, Lys og senere Tellurium. Uret, Klokkeslet. Lidt om Strømninger, Havbunden, Strandinger, Redningsapparater o. s. v. Luften, Vinden, dens Benævnelse og Betydning.

Regning: Addition, Subtraktion og Multiplikation for de ældste Børns Vedkommende. Tælling, Tallæsning og Talskrivning med de mindre Børn.

2den Klasse:

Religion: Den gamle Pagt fra Skabelsen til Rigets Deling, fortalt og gjenfortalt, Salmer og bibelske Sange lærte og sungne. De ældste Børn have læst i Chr. Møllers lille Bibelhistorie.

Dansk: Strøms Læsebog Nr. 3, gennemgaaet ved Læsning og Samtale om det læste. En Del af Digtene lærte udenad. Formlæren i korte Træk mundtlig indøvet ved Analyse. 3 ugentlige Diktatstile paa Skolen og 3 ugentlige Hjemmestile, Afskrivning.

Historie: Danmarks og Norges Historie mundtlig gennemgaaet fra de ældste Tider til Erik Plovpenning. De ældste Børn have benyttet Klaussens Historie.

Geografi: Danmark, Norge, Sverige, Rusland, Østerrige, Holland, Belgien og Schweiz.

Naturhistorie: Fuglene og Krybdyrene.

Forstandøvelser: Forskjellige nyttige og skadelige Insekter, belyst ved Forevisning af Larver, Insekter, Bikage, Rede, Cocon osv. Jærn, Ler, Glas, Stenkul. Exempler paa Anvendelse af Elektricitet og Magnetisme. Lidt om Luften, Varmen og Dampen. Fabrikker, Broer, Skibe, Tunneller osv., støttet ved Billeder og Tegning paa Tavlen.

Regning: Tavle og Hovedregning er indøvet efter hvert enkelt Barns Alder. Den lille Multiplikationstabel er lært af alle, den store af enkelte.

Bøger: Chr. Møllers lille Bibelhistorie. Salmebogen med Tillæg, Bojesens bibelske Sange. Strøm, Dansk Læsebog Nr. 2. Joh. Holst, Geografi og Atlas. Feddersen, Dyreriget. Klaussen, Større Udtog af Danmarks Historie. Nørregaards fædrelands-historiske Sange. Hansens Regnebøger. Hohlenbergs Sangbog for Børn.

3die Klasse:

Religion: Den gamle Pagt fortalt fra Skabelsen til Rigets Deling. Jule- og Paaskøevangeliet gennemgaaet. Chr. Møllers Bibelhistorie læst, samt Balslevs Katekismus. Loven. Nogle Salmer.

Dansk: Strøms Læsebog Nr. 4 benyttet til Oplæsning og Analyse. Sproglære: Formlæren efter Andersens Sproglære Nr. 2. Sætningslæren indøvet ved Analyse. En Del Digte lærte udenad. En ugentlig Diktatstil, en ugentlig Hjemmestil, Gjenfortælling eller sproglige Øvelser.

Historie: Fædrelandshistorie gennemgaaet og fortalt fra 1412—1730. Klaussens Danmarkshistorie benyttet. Oldtidens Historie forfra til Roms Anlæggelse, fortalt og gjenfortalt, Brickas Histore benyttet.

Geografi: Norge, Sverige, Rusland, Frankrig, Schweitz, Spanien og Portugal. Erslevs Lærebog Nr. 3 er benyttet og Undervisningen fuldstændiggjort ved Fortælling, Forevisning af Billeder og Tegning paa Vægtavlen.

Naturhistorie: Fugle, Krybdyr og Padder.

Regning: Multiplikation og Division i ubenævnte Tal. Benævnte Tals Behandling og Brækregning til Multiplikation med Bræk for de ældste Børns Vedkommende. I Hovedregning gennemgaaet »Opgaver af blandet Indhold« af Rasmussen og Thorbjørnsen, samt de første Betingelser for Brøks Behandling.

Tysk: Kapers og Simonsens Læsebog for Begyndere fra Side 24—Side 67. Kapers Sproglære, Substantiver, Pronominer, Adjektiver og Hjelpeverber.

Fransk: Ploetz: Syllabaire français forfra til Side 47. Stil, Oversættelse fra Dansk til Fransk hver 14de Dag.

Bøger: Det ny Testamente. Chr. Møllers Bibelhistorie. Balslevs Katekismus. Salmebogen med Tillæg. Strøm, Dansk Læsebog Nr. 5. Brickas Verdenshistorie. Granzows mindre Geografi. Feddersen, Dyreriget. Klaussen, Større Udtog af Danmarkshistorien. Kaper & Simonsen, Tysk Læsebog for Begyndere. Kapers lille Sproglære. Plöetz, Syllabaire français. Rocherolles, Les secondes lectures enfantines med Ordhjælp af Bartiel.

4de Klasse:

Religion: Det ny Testamentes Historie fra »De sidste Dage«. Lidelseshistorien fortalt og læst efter Salmebogen. Aposteltiden fortalt og læst efter Apg. Balslevs Katekismus 3dje Trosartikel og Daaben. Nogle Salmer.

Dansk: Literaturhistorie: Mundtlig Fortælling og Gjenfortælling fra J. L. Hejberg til vore Dage. Strøms Læsebog Nr. 5. Oplæsning og Analyse. Formlæren og Sætningslæren efter »Lærerindernes Tillæg til Bojesens Sproglære«, med mundtlige Tilføjelser. En Del Digte læste og lærte. En fri Stil eller Diktat ugentlig.

Historie: Verdenshistorie: Middelalderen. Nordens Historie fra Erik Plovpenning til 1660.

Geografi: Erslevs Geografi Nr. 2. Afrika, Amerika, Australien. Danmark. Ved Undervisningen er benyttet talrige Illustrationer, dels fra Stanleys »Gjennem det mørke Fastland«, dels fra Løfflers Haandbog.

Naturhistorie: Zoologi: Insekterne og alle de lavere Dyreklasser. Fysik: Legemernes fælles Egenskaber, Arbejdet, Maskiner, Vægtstang og Vægtskaal samt lidt om luftformige Legemer gennemgaaet hovedsagelig mundtlig.

Regning: De fire Regningsarter i Brøk indøvet ved Hoved- og Tavleregning. De ældste Børn have i Tavleregning gennemgaaet omvendt Forhold og Decimalbrøk. Den store Multiplikationstabel er lært.

Mathematik: Talrækken, Sum, Produkt, lidt om Proportioner og Ligninger gennemgaaet dels mundtlig, dels efter Stens Arithmetik og indøvet ved Opgaver. Geometri: Indledning, Vinklers indbyrdes Afhængighed, Vinklers Afhængighed af Cirkelbuen, gennemgaaet efter Jul. Petersens Geometri.

Tysk: A. Tysk Læsebog for Mellemlasserue, Kaper, Side 101—155. Stiløvelser Side 17—33. Kapers Sproglære. B. Tysk Læsebog for Begyndere, Beschreibung 14 Stkr. Erzählungen 31 Stkr. Læsebog for Mellemlassen til Side 30. Kapers Sproglære til uregelrette Verber.

Fransk: A. Colomba, Mérimée, forfra til Side 53. Jung, franske Stiløvelser fra Dansk til Fransk. Jungs franske Sproglære, Formlæren og Hovedtræk af Syntaxen. B. Plöetz Syllabaire

français fra Nr. 70 ud. Rocherolles, Les secondes enfantines fra Side 47—80. Formlæren til de uregelmæssige Verber. Begge Hold en ugentlig Stil, Oversættelse fra Dansk til Fransk.

Engelsk: A. Mary Edgeworth, 2 Fortællinger, Rosings engelske Grammatik. B. Listovs Ledetraad I. 80 Stykker. 1 Stil ugentlig.

Iste Examensklasse:

Bibellæsning *).

Dansk: Litteraturhistorien kortelig gennemgaaet til den nyeste Tid. Læst hele Værker eller Uddrag af de forskjellige Forfattere, Oehlenschlägers Vaulundurs Saga fortalt for Eleverne. Flors Haandbog er brugt til Oplæsning og Analyse. Formlæren og Sætningslæren gennemgaaet efter »Lærerindernes Tillæg til Bojesens Grammatik«. En ugentlig Hjemmestil. Enkelte Diktatstile.

Historie: Blochs Lærebog for Realskoler, Oldtiden, Middelalderen og Nordens Historie. Undervisningen er fuldstændiggjort ved Foredrag.

Geografi: Erslevs Geografi Nr. 2, Eurapa.

Zoologi: Berggreen, Pattedyr, Fugle, Krybdyr, Padder. Botanik: Strøms Begyndelsesgrunde af Plantelæren.

Naturalære: K. Schmidts Lærebog med Udeladelse af Ligevægtslære, Bevægelseslære, Lyd- og Lyslære.

Arithmetik: Julius Petersens Arithmetik, 1ste Del.

Geometri: Julius Petersens Plangeometri til »Den retvinklede Trekant«.

Regning: Brøkregning, Decimalbrøk, omvendt og sammensat Reguladetri i Chr. Hansens 3. Del.

Tysk: Kaper, Tysk Læsebog for Mellemklasserne Side 101—192. Poesi samme Bog, fra Side 202—252. Kaper tysk Sproglære.

Fransk: Colomba forfra til Side 156. Abrahams og Arland, franske Læsestykker kursorisk. Jung, franske Sproglære, Formlæren.

Engelsk: Listow, Læsestykker II. Mary Edgeworth, 2 Fortællinger, kursorisk. Løkkes kortfattede engelske Grammatik. En ugentlig Stil.

Afgangsklassen:

Dansk: Gennemgaaet foredragsvis vore fremragende Digtere og Digterperioder. Dels ved Forelæsning, dels ved Oplæsning af Eleverne: Nogle Folkeviser. Holberg, Erasmus Montanus og den politiske Kandestøber. Ewald, Fiskerne. Wessel, Kjærlighed uden Strømper. Baggesen, Ja og Nej eller den hurtige Frier samt

*) Alle de voxne Elever have deltaget i en ugentlig Time Bibellæsning, der i Vinter har været afløst af en Række kirkehistoriske Foredrag.

forskjellige andre Digte. Oehlenschläger, St. Hansaftensspil, Hakon Jarl. Ingemann, Christen Blochs Ungdomsreger. Grundtvig, Paaskeliljen. J. L. Hejberg, De uadskillige. Hertz, Svend Dyrings Hus. Paludan Møller, Vestalinden. Christian Winther, Forskjellige Digte. H. C. Andersen, Den grimme Ælling, Tinsoldaten, Svinedrengen m. m. Blicher, Marie, Hosekræmmeren. Hostrup, Gjenboerne og Intrigerne. Sproglære indøvet dels ved Analyse, dels ved Læsning af Andersens Sproglære Nr. 1. 1 Stil hver Uge.

Historie: Bloch, Lærebog i Historien med adskillige Tilføjelser og fyldiggjort ved Foredrag. Den nyere Tid. Det øvrige gjennemrepeteret.

Geografi: Erslev Nr. 2. De fremmede Verdensdele. Europa repeteret.

Zoologi: Berggreens Lærebog med forskjellige Tilføjelser.

Botanik: Strøm med en Del Udvidelser.

Naturlære: Karl Schmidt, hele Bogen med Udadelelse af Lyd- og Lyslæren.

Arithmetik: Julius Petersens Arithmetik, hele Bogen, 1ste Del repeteret.

Geometri: Julius Petersens Plangeometri, fra den retvinklede Trekant ud. Det forrige Aars Pensum repeteret. Stadig mange Opgaver.

Regning: Omvendt og sammensat Reguladetri, Procentregning, Blandingsregning, Rentesregning, Handelsregning, Kjæde-regning og Delingsregning, gennemgaaet efter Berthelsens Regnebog.

Tysk: Læsebog for Mellemlasser af Kaper, 252 Sider. Udvalgte Stykker Poesi af samme Bog. Kursorisk. L. Tieck, Fest zu Keneworth, Dichterleben. Kaper, tysk Sproglære.

Fransk: Colomba, Mérisnée læst 156 Sider, Resten kursorisk, endvidere kursorisk udvalgte Læsestykker af Abrahams og Arland. Jungs Grammatik, Formlæren og det vigtigste af Syntaxen.

Engelsk: Listow, engelske Læsestykker, Nr. 2. 2 Fortællinger af Mary Edgeworth (kursorisk). Bojesens engelske Digte, 1 Version hver Uge.

Fortsættelsesholdet (7. Klasse):

Dansk: Almindelig Litteraturhistorie. Ved Foredrag og Gjengivelse af disse gennemgaaet: Danmarks Litteraturhistorie fra J. L. Hejberg til Nutiden. Tyskland: Lessing, Goethe og Schiller og deres Samtid. England: den nyere Tid med Walter Scott og Byron i Særdeleshed. Frankrig: Romantiken særlig Victor Hugo. Af de forskjellige Forfattere er oplæst: J. L. Hejberg: Aprilsnarrene og De uadskillige. Hauch: Tiber, forskjellige

Digte. Poul Møller: Lægdsgaarden i Ølsebymagle, forskellige Digte. Hertz: Svend Dyrings Hus. Chr. Winther: Hjortens Flugt gennemgaaet samt forskellige mindre Digte. H. C. Andersen: Brudstykker af »Mit Livs Æventyr« samt forskellige Æventyr. Paludan Møller: Brudstykker af Adam Homo, Danserinden og flere Digte. Goethe: Brudstykker af Werthers Leiden, Faust. Byron: Korsaren, The prisoner of Chillon, Brudstykker af Sardapal. Enkelte mindre Dige. Victor Hugo, forskellige mindre Digte.

Den græske Mythologie gennemgaaet. 1 ugentlig Stil.

Historie: Nordens Historie meget udførlig gennem Foredrag fra 1772 til Nutiden.

Fysik: Lys- og Lydlæren gennemgaaet.

Pædagogik: Fysiologien og Psykologien i Hovedtræk. Der er holdt Foredrag over den praktiske Lærervirksomhed, givet Eleverne Lejlighed til selv at undervise og samtalt med dem om de Emner, der mentes særlig kunde faa Betydning for dem som vordende Lærere.

Engelsk: Dickens »Sketches«. 1 ugentlig Stil.

Fransk: Franske Noveller af forskellige Forfattere III., samlede af Arlaud og Abrahams. Le vœu de Nadia, kursorisk. Taleøvelser og flere ugentlige Stiløvelser. Jungs Sproglære: Syntaxen.

Ved Skolen har Hr. Overlærer Bjerrum i Vinter holdt en Række kirkehistoriske Foredrag, der i Vintermaanederne have afløst Bestyrerindens ugentlige Bibellæsninger.

Endvidere har Hr. Forstkandidat Lassen vist Skolen den Velvilje at holde 4 Foredrag om Dyrefysiologien.

Til disse Foredrag have alle Skolens voxne Elever haft Adgang.

Haandarbejdsundervisningen ledes gennem alle Klasser af Frk. M. Aaboe, der er særlig uddannet i dette Fag. Det er Maalet efterhaanden at gennemføre den nu saa almindelig anerkjendte Schweitzermethode i alle Klasser, i det denne bedre end nogen anden Methode paa en praktisk Maade fører Barnet fra de letteste til de sværeste Arbejder. Ligeledes leder Frk. Aaboe Skriveundervisningen efter Frk. Louise Stremmes System og Tegneundervisningen efter Arkitekt Nielsens Tegnehefter.

Elevernes Haandarbejder samt Skrive- og Tegnearbejder for hele Aaret ligge fremlagte til Gjennemsyn ved Aarsprøverne.

Gymnastikundervisningen ledes af Frk. H. Elberling, og Gymnastiksalen er forsynet med alle til svensk Gymnastik hørende Redskaber.

Oversigt over Timefordelingen.

	1ste Kl.	2den Kl.	3dje Kl.	4de Kl.	5te Kl. 1ste Exmkl.	6te Kl. 2den Exmkl.
Religion	1 $\frac{1}{2}$	2	2	2	1	1
Dansk	10 *)	6 $\frac{1}{2}$ *)	5	4	4	4
Historie		2	3	3	3	3
Geografi		3	2	2	2	2
Naturhistorie . .			2	1	2	2
Naturlære				1	2	2
Regning	3 $\frac{1}{2}$	3	3	2	3	3
Mathematik				2	4	5
Skrivning		2	2	1		
Tegning		2	1	1		
Tysk		2 **)	2	2	2	2
Fransk			3 †)	3	3	3
Engelsk				2	3	3
Haandarbejde . . .	6	5	4	3		
Sang		1	1	1		
Legemsøvelser . .	3	3 $\frac{1}{2}$	3	3	3	3
	24	30	30	33	32	33

Skolens Samlinger.

Skolen, der i 1882 ikke ejede Materiel eller Samlinger af nogen Art til at støtte Undervisningen, er i Aarenes Løb bleven forsynet med nyt og tidssvarende Skolemateriel, Tomandsborde med faste Bænke eller Stole. Endvidere er der anskaffet en god Samling Kort og Billeder, forskellige Modeller og andre Sager til Anskuelsesundervisning, et Tellurium, og fra Hr. Kjøbmand C. Knap, Silkeborg, har Skolen som Gave modtaget en stor fortrinlig Globus.

Dels ved Kjøb, dels ved Gaver er Skolen efterhaanden kommen i Besiddelse af en god naturhistorisk Samling, der stadig forøges og for Øjeblikket består af:

Forskjellige Skeletter erhvervede ved Kjøb, en Kat, et Dueskelet, et Fiskeskelet, et Slangeskelet, forskellige Kranier af Pattedyr og Fugle.

1 udstoppet Ilder, skjænket af Frk. A. Arentzen.

1 " " kjøbt.

1 " " Hare, "

*) Heri for 1ste Klasses Vedkommende indbefattet Skrivning og Anskuelsesøvelser, for 2. Kl. Forstandsøvelser.

***) Tysk kun for det ældste Holdes Vedkommende, der kun har 3 Timer Haandarbejde.

†) Kun for de ældste Børns Vedkommende, der har 3 Timer tilovers fra andre Fag.

- 1 Pindsvin, skjænket af A. M. Nielsen, Virklund.
 1 Muldvarp, " " Tage Klee.
 1 Harekanin, udstoppet, købt.
 1 Hare, " " "
 1 Spidsmus, skjænket af Carl Jørgensen, Silkeborg.
 1 alm. Musvaage, skjænket af Arne Arntzen og William Jones.
 1 alm. Ugle, " " Hr. Forstkandidat Jensen, Skallesøgaard.
 1 rødbrun Kjærhøg, " " samme.
 1 Spurvehøg, gl. Han, udstoppet, skjænket af Hr. Jægermester Müffelmann, Vemmetofte.
 1 Hønehøg, gl. Han, udstoppet, skjænket af samme.
 1 Taarnfalk, udstoppet, købt.
 1 lille Hornugle, " "
 1 alm. Tornskade, " "
 1 lille " ung Han, udstoppet, skjænket af Rudolf Klaumann, Storeheddinge.
 1 Gjøgemoder, skjænket af Carl Jørgensen, Silkeborg.
 1 graa Fluesnapper, skjænket af samme.
 1 Gjørdesmutte, udstoppet, skjænket af Ida Jørgensen, Silkeborg.
 1 Træløber, udstoppet, købt.
 1 hvid Vipstjært, udstoppet, købt.
 1 Sangdrossel, udstoppet, købt.
 1 Forstuesvale, skjænket af Anna Marie Nielsen.
 1 Bysvale, " " Frk. Thyra Klein, Silkeborg.
 1 Musvitmejs, " " Carl Jørgensen, Silkeborg.
 1 Blaamejs, " " samme.
 1 Fuglekonge, " " samme.
 1 Sortmejs, udstoppet, købt.
 1 alm. Spætmejs, udstoppet, købt.
 2 Bogfinker med Røde, skjænket af Frk. J. Kornerup og Kay Strøyberg, Silkeborg.
 1 Grønirisk, skjænket af Carl Jørgensen, Silkeborg.
 1 Kirsebærfugl, skjænket af Hr. Fabrikejer Strøyberg, Silkeborg.
 1 Kvækerfinke, " " Hr. Forstkandidat Jakobsen, Lysgaard.
 2 Korsnæb, Han og Hun, skjænket af Hr. Wiale i Laven.
 1 Stillids, udstoppet, købt.
 2 Stære, Han og Hun, med Kasse og Æg, udstoppet, købt.
 1 graa Krage, udstoppet, skjænket af Hr. Læge Klee, Silkeborg.
 1 alm. Skade, " " " " Bager Jørgensen, Silkeborg.
 1 Skovskade, " " " " Frk. Karen Husted.
 1 Ringdue, " købt.
 1 Gjøg, Han, skjænket af Hr. Forstkandidat Jensen, Skallesøgaard.
 1 Grønspætte, udstoppet, skjænket af Hr. Læge Klee.
 1 Flagspætte, " " " " Forstkandidat Jensen.
 1 Fjældrype, " købt.
 1 Hjejle, " "
 1 Strandløber, " "
 1 Skovsneppe, " skjænket af Fru A. Arentzen.
 1 Hvidsneppe, skjænket af Hr. Forstkandidat Jensen, Skallesøgaard.
 1 Fiskehejre, " " Fru Chr. Lund. Lundsgaard.
 1 Blishøne, " " Forskandidat Jensen.
 1 trettaet Maage, udstoppet, købt.
 1 Strandmaage, skjænket af Hr. Bager Jørgensen.
 1 Stokand, " " " Forstkandidat Jensen.
 1 Bjærgand, udstoppet, købt.
 1 toppet Lappedykker, skjænket af Hr. Forstkandidat Jensen.
 1 Samling danske Firben i Spiritus.

Lidt om almindelig Forberedelsesexamen og dens Betydning for unge Kvinder.

I Følge kgl. Anordning af 12te Maj 1882 er det tilladt Kvinder, der have fyldt 17 Aar, at underkaste sig den ved Anordningen af 30te August 1881 indrettede almindelige Forberedelsesexamen eller Præliminærexamen, som den i daglig Tale ofte kaldes, og siden denne Tilladelse blev givet, har det vist sig, at der Aar for Aar stadig er flere, som indstille sig til denne Prøve. Dette maa da ganske vist betragtes som et Vidnesbyrd om, at denne Examen kan give, hvad Navnet tyder paa, en grundig Forberedelse, hvorpaa der i Fremtiden kan bygges videre. En saadan Forberedelse har vor kvindelige Ungdom hidtil ofte i høj Grad maattet savne, men efterhaanden, som der hos den unge Kvinde vaagner en Trang til at skabe sig en Stilling i Samfundet ved selvstændigt Arbejde, vil det ogsaa mærkes tydeligere, hvor nødvendig en saadan Fordannelse er, hvilken Livsgjerning der end i Fremtiden venter hende. Det bedste Bevis paa, at denne Examen for Kvinder har slaaet an, er, at der siden Anordningen fremkom har rejst sig adskillige Realskoler for Piger, først i Kjøbenhavn, hvor Frk. N. Zahles Skole gjorde Begyndelsen, men ogsaa udenfor Hovedstaden, i det for Øjeblikket foruden 5 Pigeskoler i Kjøbenhavn, 2 i Odense og 1 i Silkeborg have erholdt Demissionsret til denne Examen.

Men er det saaledes, at vore Pigeskoler eller i alt Fald en Del af dem, efterhaanden ville optage Realundervisningen for Piger i Lighed med samme Undervisning for Drengene paa deres Program, fordi Forholdene kræve det af dem, da maa det Spørgsmaal ligge nær: »Har da denne Examen for Kvinder en praktisk og almindannende Betydning, der staar i Forhold til de Anstrængelser, der kræves for at naa dette Maal?»

Medens de Fordringer, der stilles ved denne Examen, ere ens for begge Kjøen, ere Betingelserne, der ere knyttede til den, for Pigebørnenes Vedkommende lidt anderledes end for Drengenes. Det hedder nemlig, som før anført, at en ung Pige skal være fyldt 17 Aar inden hun indstiller sig til denne Prøve, medens Aldersgrænsen for Drengenes Vedkommende er ved det 15de Aar. Fremdeles, at Kvinder nok paa Grundlag af deres Forberedelsesexamen have Ret til at underkaste sig de videregaaende Fagprøver, denne Examen giver Adgang til, saaledes farmaceutisk Examen, Tandlægeexamen, juridisk Examen for ustuderede, Adgangsprøven til de lærde Skoler og den polytekniske Lærestanstalt o. s. fr., men dog ikke derved erhverve Adkomst til noget Embede eller nogen Bestilling, hvortil Adgangen er betinget af juridisk Examen.

Trods denne Indskrænkning, der har mindre Betydning, er den almindelige Forberedelsesexamen et Maal, som det i mange Tilfælde er værd at arbejde frem til, fordi den giver et større og solidere Fond af Kundskaber end Pigeskoler i Almindelighed byder sine Elever, og fordi den ofte kan bane Vej til et eller andet selvstændigt Erhverv; men med en saadan Anvendelse af sin Examen for Øje, gjælder det da for den unge Pige at faa saa meget ud af sin Læsning som muligt, saa meget mere som en saadan Examen for de allerflestes Vedkommende vil komme til at danne en Afslutning paa deres Undervisning af den simple Grund, at de fleste Forældre ville betragte det som overflødig at ofre mer paa deres Datters Uddannelse, naar hun er kommen saa vidt, medens almindelig Forberedelsesexamen for de fleste Drenges Vedkommende kun er et Grundlag, hvorover der skal bygges en videregaaende Fagundervisning.

For den unge Pige derimod gjælder det i Reglen nu selv at fortjene, hvad hun behøver, og da træder Spørgsmaalet om hendes Examens praktiske Betydning netop i Forgrunden.

Hidtil har der ikke staaet de unge Kvinder ret mange Veje aabne til Selverhverv. Dette er ganske vist nærmest en Følge af herskende Former og Forhold, men har absolut ogsaa sin naturlige Grund i, at Kvindens Opdragelse og Fordannelse i de fleste Tilfælde ikke sætter hende i Stand til at optage Konkurrencen med Mænd paa ret mange af de Felter, som ere tilgængelige for hende, og hvor der er Brug for de Evner og Kræfter, hun raader over.

Om det end ikke er som tidligere, at enhver ung Pige, der skal sørge for sig selv, enten maa tjene sit Ophold ved Lærerindevirksomhed eller ved huslig Gjerning, ere Vanskelighederne dog endnu store. Kunde Præliminærexamen for Kvinder bidrage til, at ikke fuldt saa mange som hidtil blive tvungne ind i Lærerindgjerningen uden noget som helst Kald til denne, blot fordi den er den eneste Erhvervskilde, der staaar hende aaben, vilde den allerede hermed udrette meget godt.

Det hedder sig jo nemlig endnu, skjøndt beklageligt nok, at en dannet Pige bedst kan paatage sig en tjenende Stilling i Egenskab af Lærerinde, beklageligt, fordi denne en Gang fattede Fordom let forhindrer hende i at forsøge sig i en anden Virksomhed, der ofte ligger langt naturligere for hende, dels huslig Gjerning, dels anden Beskæftigelse.

I Bestemmelserne om de Rettigheder, almindelig Forberedelsesexamen giver, hedder det:

»Uagtet ingen Lov gjør den almindelige Forberedelsesexamen til en bestemt Betingelse for Adgang til Stillinger ved Jærnbane-, Post- og Telegrafvæsenet, giver den dog i Følge den gjældende Praxis fortrinsvis Adgang til flere af disse«.

Nu er det en bekjendt Sag, at ikke faa Kvinder ere beskæftigede ved Post- og Telegrafvæsenet*) her hjemme, og at ligeledes flere og flere finde Erhverv som Bogholdere, Kontorister, Kasserere o. s. v. Men for at udfylde saadanne Pladser med Dygtighed, kræves der Forkundskaber, og netop her vil den Fordannelse, Præliminærexamenen giver, være ikke alene en god Anbefaling, men en nødvendig Forudsætning for Konkurrencen i dem.

Det hænder sjælden, at en Dreng uden denne Examen faar en Ansættelse, hvor han kan arbejde sig op til bedre lønnede Stillinger i sit Fag, hvorledes kan da den unge Kvinde mene, at hun uden tilsvarende Kundskaber skulde kunne gjøre Fyldest eller i det hele taget kunne komme i Betragtning?

Endvidere hedder det i Bestemmelserne:

»Den Kvinde, der har bestaaet almindelig Forberedelses-examen, bliver, naar hun inden 5 Aar derefter indstiller sig til Skolelærerindeexamen, at fritage for Prøve i Historie, Geografi og Naturhistorie. De Karakterer, hun ved almindelig Forberedelses-examen har erholdt i de nævnte Fag, blive da at optage i hendes Examenvidnesbyrd for Skolelærerindeexamen og ved Beregning af Hovedkaraktererne ved denne at tage i Betragtning efter deres Værdi i Følge Reglerne for samme«.

Paa denne Maade kan Forberedelsesexamen altsaa danne Iste Del af Skolelærerindeexamen, om Forholdene end i denne Henseende ikke ere saa heldige for Lærerindernes som for Seminaristernes Vedkommende. Den Bestemmelse, at Skolelærerindeexamen først kan tages i en mere fremrykket Alder, 22 Aar, vil give Anledning til, at de unge, der have taget Præliminærexamen, inden de fastsætte deres Uddannelse til Skolelærerinder, have Lejlighed til praktisk at øve sig i Lærerindegjærningen og derved faa ligesom Sikkerhed og Erfaring for, at de egne sig til denne ansvarfulde Virksomhed, medens de tillige gennem en saadan Øvelse ville erhverve den Udvikling, der følger med den, hvilket vil være af den største Betydning for dem under deres Forberedelse til den vanskeligere Skolelærerindeexamen.

Foreløbig vil det ganske sikkert blive som hidtil, at største Delen af vore unge Kvinder fortrinsvis ville søge Ansættelse som

*) I det Lovforslag om Lønninger ved Telegrafvæsenet, der i indeværende Rigsdagssamling er forelagt af Regeringen, er det foreslaaet at lade de kvindelige Telegrafister udgjøre en særegen Lønningsklasse, der lønnes med 800—1200 Kr. aarlig, hvortil kommer et Alderstillæg, der udgjør 100 Kr. aarlig hvert 5te Aar, dog ikke udover 500 Kr. Desuden bidrager Staten med et vist Beløb til Telegrafisternes Alderdomsforsørgelse. For Øjeblikket virke her i Landet ca. 50 kvindelige Telegrafister, deraf 12 som Stationsbestyrere, saaledes i Assens, Faaborg og Holbæk. I Sverige er ansat ca. 150 kvindelige Telegrafister og i Norge 90 foruden 18 kvindelige Stationsbestyrere.

Lærerinder, fordi der paa dette Omraade lader til at være mest Brug for dem, og det har da ogsaa vist sig, at Flertallet af de unge Piger, der have underkastet sig Præliminærexamen, have benyttet denne som en Forberedelse til en privat Lærerindegjerning, ligesom det hyppig ses i Bladene, at man netop ønsker en Lærerinde med denne Examen. Dette er ikke underligt, thi selv om den egentlig ikke særlig er beregnet paa Lærerinder, giver den dog, navnlig hvis et kort Kursus i enkelte af de Fag, Examenen ikke særlig lægger Vægt paa, som en foreløbig Afslutning kunde knyttes til denne, gode og grundige Kundskaber i de saakaldte »almindelige Skolefag« og som oftest i 3 Sprog, altid i 2. Dette er af største Vigtighed, og den unge Pige, der paa en sund og fornuftig Maade og i en nogenlunde moden Alder har læst til almindelig Forberedelsesexamen, og som tillige føler Lyst og Kald til Lærerindevirksomheden, har gode Betingelser for at kunne udfylde en saadan.

Det ubegribelige finder jo ikke sjælden Sted, at ganske unge Børn, der lige have forladt Skolen, og det ofte dens middelmaadigste Elever, søge og faa Lærerindepladser uden anden anbefaling end den, at de have besøgt en eller anden god Skole. Ansvarer for de sørgelige Resultater, der i Regelen komme ud af slige Forsøg, bliver tit med stor Uret lagt paa Skolen, og dog kan ingen dybere end denne beklage, at dens Elever i den Grad mangle Selvkritik og Forstaaelse af den Gjerning, de paatage sig. Men de Hjem, der have antaget saadanne Lærerinder, ganske vist ofte mod et ringe Honorar, blive efterhaanden kloge af Skade, og det vil blive mer og mer almindeligt, at der fordres et Vidnesbyrd, som virkelig giver Sikkerhed for, at den unge Pige, der søger Plads, har nogenlunde Forudsætninger for at kunne udfylde den. Ganske vist kan det indvendes og med rette, at intet Examensbevis, det være nok saa glimrende, kan give tilstrækkelig Sikkerhed for Dygtighed som Lærerinde, men det vil dog altid, især ledsaget af en privat Erklæring fra Skolen, give et paalideligt Indtryk af Ejerindens Dygtighed og Kvalifikationer.

Men rent fraset de praktiske Maal, der kunne søges naaede gjennem denne Examen for unge Kvinder, bør det ikke overses, at den maaske har den allerstørste Betydning deri, at den giver et Grundlag for en almen Dannelse, der ikke kan skattes højt nok.

Blandt de nævnte Bestemmelser, som ere gjældende med Hensyn til unge Kvinders Indstilling til almindelig Forberedelsesexamen, er intet af saa stor Betydning for Examenens almindelige Indflydelse som dette, at den unge Pige skal være fyldt 17 Aar, inden hun indstilles. Heri ligger der en dyb Forstaaelse af den Betydning, det vil have for hende, at hendes Læsning

falder i de Aar, hvor man for det første tør forudsætte, at hun tager et saadant Arbejde op efter egen Lyst og fri Vilje med Øjet og Øret aabent og Interessen vakt for virkelig at tilegne sig det læste; men frem for alt, at dette sker paa en Tid, hvor hun har overstaaet den stærke fysiske Udvikling, der hos hende foregaar i 13—14 Aars Alderen, og under hvilken det vilde være uforsvarligt at paalægge hende et anstrængende Examensarbejde. Det er alt en Gang nævnt, og det kan gjentages i denne Forbindelse, at det er vigtigt for den unge Kvinde, at faa saa meget ud af sin Examenslæsning som muligt. Det gjælder for hende at naa et Maal og at naa det med det størst mulige Udbytte. Men det bør staa klart, at dette, at have taget en Examen, spiller ingen Rolle, hvis der ikke hermed følger den Sindets og Forstandens Udvikling som en Examenslæsning under gode Forhold kan give, naar den tages op i en moden Alder og med den Lyst og Interesse, der som Regel karakteriserer den voxne, unge Piges Læsning.

Den unge Pige faar, hvad der ikke bør glemmes, under Forberedelsen til almindelig Forberedelsesexamen praktisk Viden i Fag, som ellers ere en lukket Bog for Kvinder. Det er følt bittert nok af mangt et Pigebarn, hvor uvidende hun staaer overfor Forstaaelsen af de simpleste praktiske Opgaver, hvortil der f. Ex. fordres lidt Kjendskab til Fysik eller Mathematik, medens hendes yngre Broder tidlig vænnes til at tumle med matematiske Sætninger og lidt efter lidt lærer at ordne sine Tanker efter Mathematikens uomstødelige Regler. Det er tit nok erfaret, hvor fremmed og mærkelig uforstaaende den unge Pige kan staa overfor selv vort eget Sprogs grammatiske Former, medens hun maaske paa samme Tid er i Stand til flydende at oversætte fra et fremmed Sprog. Grunden hertil maa dog absolut søges deri, at hendes Undervisning i alt for høj Grad skyder Forstandsfagene til Side. Forberedelsesexamen gjør ikke Forskjel paa Dreng og Pige, dens Fordringer lyde ens til begge Kjøen, og det maatte ganske vist betragtes som et Gode, om den lidt efter lidt kunde lære vore unge Piger, at ethvert Undervisningsfag, der kan faa praktisk Betydning i Livet, ogsaa har Betydning for dem.

Den Frygt, som fra gammel Tid for manges Vedkommende har trængt sig frem, naar Talen var om den unge Kvindes videre Uddannelse, at hun gennem den skulde blive »emanciperet« i den misforstaaede Betydning af »ukvindelig«, er vel ikke saa stærk som hidtil, siden saa mange virkelig dannede og kundskabsrige Kvinder have givet Bevis paa det modsatte, men den vil dog maaske endnu en Tid være kraftig nok til at lægge unge kundskabshigende Kvinder Hindringer i Vejen. Dog maa det

haabes, at denne Fordom lidt efter lidt maa vige for den Sandhed, at virkelig Oplysning bedre end noget andet maa kunne hjælpe vore unge Piger til at forstaa og optage deres Livskald, notop som Kvinder.

Th. Lang.

I Henhold til de Side 17 anførte Bestemmelser angaaende Forberedelsesexamen som første Del af Skolelærerindeexamen, meddeles det, at i Følge kngl. Anordning af ²⁰/₄ d. A., er Forbindelsen mellem disse Examener ophævet, saaledes at Adgangen til at overføre Karaktererne kun skal staa aaben endnu 3 Aar, sidste Gang ved Skolelærerindeexamen i 1891.

Dette kom først til offentlig Kundskab, efter at denne Beretning var trykt.

Silkeborg, d. 24. April 1888.

Th. Lang.

Skolebetalingen:

1ste Klasse	1. Afdeling	3 Kr. mndl.,	2. Afdeling	4 Kr. mndl.
2den	.. 1.	.. 4 2.	.. 5 ..
3die	.. 1.	.. 6 2.	.. 7 ..
4de	.. 1.	.. 8 2.	.. 9 ..

5te Klasse, 1ste Examensklasse, 10 Kr. maanedlig.

6te Klasse, 2den Examensklasse, 15 Kr. maanedlig.

Den Elev, der indstiller sig til almindelig Forberedelsesexamen, betaler 20 Kr.

De Elever, der bo i Bestyrerindens Hjem, betale 500 Kr. det første Aar, 600 det andet.

1. Skolepengene erlægges forud uden Hensyn til Ferier, Sygdom eller Forsømmelser.
2. Sødskende have Moderation.
3. Indskrivningspenge betales med 2 Kr.
4. Til Brænde og Inventar betaler hver Elev 4 Kr. aarlig.
5. Udmeldelser maa ske i Barneskolen med 1 Maanedes Varsel, saaledes at der altsaa betales for den Maaned, hvori Udmeldelsen sker og for den næste. I Examensklasserne med 2.

NB. Amtet, Kommunen og Skolen bortgive aarlig en Del Fripladser.
